

מדת בדת

לע"נ מרן בעל פני מנחם זצוק"ל ט"ז אדר הערות והנצחות טל' 0548449853 או מייל MABADAF12@GMAIL.COM

גליון 81 פרשת כי תשא תשע"ד

סוכה יא-יז

משנה אין מסככים בחבילות של קש או עצים או זרדים, ואם התיר האגד משירות, והכל כשר לדפנות. **גמרא** ר' יעקב אמר שמעב' ב' הלכות מר' יוחנן, משנתניו, וכן חוטט בגדיש, באחד אמר שהטעם הוא שמה יעשה אוצר, ובאחד משום תעשה ולא מן העשוי, אך אינו יודע במה הטעם משום אוצר ובמה הטעם משום עשייה בפסול, ור' ירמיה אומר שיש להביא ראייה מדברי ר' חייא בר אבא בשם ר' יוחנן, שאין מסככים בחבילות קש עצים או זרדים שלפנמים אדם בא עם חבילתו על כתיפו ומניחה על סוכתו, ואח"כ הושב עליה לסכך, והתורה אמרה תעשה ולא מן העשוי, וא"כ משמע שהדין של חוטט בגלל תעשה ולא מן העשוי, ור' יעקב לא שמע את דברי ר' חייא בר אבא, ורב אשי מקשה שבפסול חבילי קש יש גם פסול של תעשה ולא מן העשוי, וכן בחוטט בגדיש יש פסול גזירת אוצר גם אם הניח לכתחילה לשם סוכה, ור' יוחנן דייק שאצילנו כתוב אין מסככים משמע רק לכתחילה **עמוד ב** בגלל גזירת אוצר אך מדאורייתא כשר, ובחוטט בגדיש נאמר אינה סוכה משמע אפילו בדיעבד פסול מדאורייתא.

דף יא בית נחשב אהל גם אם אינו גבוה י' כי הוא קבוע שאינו פחות מקינופות, וללישנא בתרא שמואל אומר שמוטר לישון בכליל חתנים בסוכה כי אין לה גג ואפילו גבוהה י', והקשו מהברייתא שנקליטין הם ב' עמודים וקינפות ד', פרס על קינפות פסולה ועל נקליטין כשירה, ורק אם אין בהם י', ומשמע שבגבוהים י' פסול אף שאין גג, ויש לחלק שנקליטין הם קבועים אך אינם נחשבים קבועים וקינפות לפסול בפחות מ' ונקליטין נחשבים קבועים לעומת כילה, ורבה בר רב הונא סובר שמוטר לישון בכלילה בסוכה גם כשיש לה גג והיא גבוהה י', וזה קדעת ר' יהודה שאהל עראי אינו מבטל אהל קבע, שר' יהודה אמר שנהגו לישון תחת מיטה בסוכה בפני הזקנים, והוא לא אומר פשוט שהלכה כר' יהודה, שיתכן שר' יהודה הקל רק במיטה שהיא עשויה לשימוש על גבה אך כילה יהיה חמור יותר כי היא עשויה להאהיל תחתיה, ומחדש רבה שטעמו של ר' יהודה שאהל עראי לא מבטל אהל קבע ואין הבדל בין מיטה לכלילה.

משנה הדלה על הסוכה גפן דלעת או קיסוס וסיכך עליה פסולה ואם הסכך הכשר רב יותר מהם או שקצצם כשירה, והכלל הוא שדבר שמקבל טומאה ואינו גדל בארץ פסול, ודבר שאינו מקבל טומאה וגידולו מהארץ מסככים בו **גמרא** רב יוסף ישב לפני רב הונא ואמר, שאם קצצם כשירה, ורב הוסיף בצריך לנענוע, אמר לו רב הונא ששמואל אמר את זה, והחזיר רב יוסף פניו ואמר האם אמרתי ששמואל לא אמר, יתכן שגם רב אמר וגם שמואל, אמר לו רב הונא שהתכוונתי ששמואל סובר את זה, ולרב כשר גם בלי נענוע, כמו המעשה ברב עמרם חסידא, שהטיל תכלת לבגדו אשתו, וכשתלה לא חתך את ראשי החוטים, ובא לפני רב חייא בר אשי ואמר לו שרב אמר שחוחכם והם כשרים, א"כ רואים שהקציצה נחשבת עשייה, וא"כ קציצת הגפן נחשבת לעשייה, אך לכאורה גם שמואל סובר שהקציצה נחשבת עשייה, שהוא שנה בשם ר' חייא שאם הטיל קציצת לב' נפנות יחד, ואחר כך חתך את ראשי החוטים כשירה, ומשמע שקשר ואח"כ חתך, ויש לדחות שחותך ואח"כ קושר והחידוש הוא **עמוד ב** שלא אומרים שיש דין שיהיה כנף בשעת הכנסת החוטים, ויש ברייתא שאומרת שאם תלה את החוטים ולא חתך את ראשי החוטים פסולים ומשמע שפסול לעולם, ורב יבאר שפסולים רק עד שיחתכו, אך לדעת שמואל פסולים לעולם, וכן אמר רב מתנה בשמו, או שרב מתנא אמר שהיה מועיל אצלו והוא שאל את שמואל והוא פסל, אך ישנה ברייתא שאומרת בפירוש שאם תלה החוטים ואח"כ חתך את ראשיהם פסול, ויש עוד ברייתא לענין סוכה, שכתוב תעשה ולא מן העשוי, ולכן הדלה עליה את הגפן את הדלעת או הקיסוס וסיכך עליהם פסול, ואם מדובר שלא קצץ לא צריך להגיע לפסול של תעשה ולא מן העשוי, אלא פסול מצד מחובר אלא מדובר שקצץ, ובכ"ז פסול, וזה לא קדעת רב, ורב יבאר שמדובר שחתך בלא שניכר חיתוכם מהמחובר, אך מהברייתא הראשונה קשה לדעת רב.

לכאורה מה שנחלקו התנאים בעבר וליקט ענבי הדס ביו"ט, שלר"ש בן יהוודק פסול ולחכמים כשר, ואם נאמר שלכו"ע לולב צריך אגד ולומדים לולב מסוכה לענין פסול תעשה ולא מן העשוי, וא"כ נחלקו שלחכמים הקציצה נחשבת לעשייה, ולר"ש בן יהוודק לא אומרים בסוכה ולולב שהקציצה או הלקיטה נחשבת לעשייה, אך יש לדחות שלכו"ע בסוכה לא אומרים שהקציצה נחשבת לעשייה, ונחלקו רק בלולב אם לומדים מסוכה שלדעת החכמים, לא לומדים לולב מסוכה, ולדעת הפוסל לומדים לולב מסוכה, וללישנא בתרא אם נאמר שולוב צריך אגד ודאי יש ללמוד לולב מסוכה, אך נחלקו שלר"ש לולב צריך אגד ולחכמים אינו צריך אגד, ונחלקו בוה תנאים שלת"ק בברייתא לולב כשר בין אגוד בין שאינו אגוד, ולר' יהודה כשר רק אגוד, שלומדים גזירה שווה לקיחה לקיחה מאגודת אוזב, שכתוב ולקחתם אגודת אוזב, ובלולב כתוב ולקחתם ביום הראשון, וכמו שבאזב הוא בגאונה כך בלולב ולרבנן לא לומדים לקיחה לקיחה, והברייתא שאומרת שלולב מצוה לאגדו ואם לא אגדו כשר, היא לא כר' יהודה שלדעתו פסול ללא אגד, ולכאורה גם לרבנן אין מצוה בזה, ויש לומר שגם רבנן יודו שיש מצוה באגד בגלל הפסוק זה קלי ואגודו שיש להתנאות לפניו במצוות.

דף יג ממחמת ריחם הרע עוזבם ויוצא. **רב חנון בר רבא** אומר שמסככים בהיזמי והיגי שהם מיני סנה, ולאביי מסככים בהיזמי אך לא בהיגי כיון שעליהם נושרים יעזוב את הסוכה ויצא. **לרב** מסככים ביוצא מהדקל, ואף שהוא אגוד אינו נחשב אגד שהוא בידי שמים, ואף שאוגדו בצד השני אגד אחד אינו נחשב אגד, וכן שנו בברייתא שמסככים בקנים ודוקרינים, ולכאורה קנים פשוט שמסככים בהם, אלא מדובר בקנים של דוקרינים ומסככים בהם, **רב חסדא** אומר בשם רבינא בר שילא, שיוצאים ידי חובת מרור במרור של אגם, אך קשה שלענין אוזב נאמר שאזוב יין פסול, וכן אוזב כוחלי וכן אוזב מדברי או רומי, וכן כל אוזב שיש לו שם לואי, ואביי מחלק שמה שהיה לו שם שונה קודם מתן תורה והתורה מקפידה עליו א"כ פסול בשם לואי, אך מרור של אגם לא היה להם שינוי שם כלל קודם מתן תורה, ורבא מחלק שמרור זה הוא מרור רגיל רק קוראים לו כך כי הוא מציני באגם, **רב חסדא** אומר שאגד של אחד אינו אגד, ושל ג' הוא אגד לכר"ע, ושל ב' הוא מחלוקת, שלת"ק מצוות אוזב בפרה אדומה הוא בג' קלחים שיש בהם ג' גבעולים, ולר' יוסי ג' גבעולים ושישאר שנים ואם נגדמו צריך שישאר כל שהוא, ולכאורה אם צריך שישאר שנים א"כ לר' יוסי מספיק שנים בתחילה וג' הוא רק למצוה, וא"כ לת"ק ג' מעכב, אך ישנה ברייתא מפורשת שלר' יוסי אוזב שהיה בתחילה ב' ונשא א' פסול, וכשר רק אם יש ג' בתחילה, וא"כ צריך לומר שלר' יוסי ג' לעכב, ולת"ק ג' הוא רק למצוה, ומה שכתוב אוזב שתחילתו ב' ושיירי אחד כשר, ופסול רק כשתחילתו ושייריו אחד, וקודם כתוב ושיירי ב' כשר **עמוד ב** יש לבאר שפסול בתחילה רק כשיש א' כשייריו.

מרימר אומר שמסככים בחבילות קנים של סורא, כיוון שנאגדו רק למנין. **ר' אבא** אומר שצריך שיש ענושים מענפי ערבות כשר כשיתיר את הקשר העליון שלהם, ולרב פפא מתיר גם את האגד התחתון, ולרב הונא בר רב יהושע אין צורך להתיר את התחתון, שזה אגד שאינו עשוי לטלטלו, ואין שמו אגד. **שמואל** אומר שירקות שיוצאים בהם למרור, מביאים את הטומאה אך אינם חוצצים מטומאה, ופוסלים בסוכה כשיעור אויר כיון שכשהם מתיבשים נפרכים ונפלים נחשב כאילו אינם. **ר' אבא** אמר בשם רב הונא שהבוצר ענבים לעשות יין אין להם דין ידות, ורב מנשיא בר גדא אמר בשם רב הונא שהקוצר לסכך אין לו ידות, ולדבריו כל שכן שבוצר ליין אין לו ידות שאינו רוצה שימצוץ היד את היין, אך לר' אבא יתכן שבלשון כן יהיה ידות כי רוצה שיתקמום בסכך כדי שלא יתפזר, ולכאורה בקוצר לסכך זה תלוי במחלוקת תנאים, שכתוב שענפי תנאים או ענבים או תמרים שיש בהם פירות וכן קשים שיש בהם שבלים, אם הפסולת מרובה על האוכל כשר, ואם לא פסול, ולאחרים צריך שהקשים יהיו מרובים גם על הידות, ולכאורה נחלקו אם הידות מצטרפים לאוכלים או לא, ר' אבא ודאי יסבור שזה מחלוקת תנאים, אך ר' מנשיא יכול לומר שלכו"ע הקוצר לסכך אין לו ידות, ונחלקו בברייתא שכשצצם לאכילה ונמלך לסכך בהם, ורבנן סוכרים שכיון שנמלך לסיכון בטלה מחשבתו, אך נאמר לגבי כלים. **דף יד** שהם יורדים לטומאה במחשבה, אך עולים מטומאתם רק בשינוי מעשה, ומעשה מוציא ממעשה ומחשבה, ומחשבה אינה מוציאה לא מעשה ולא מחשבה, ואין לחלק שרק לגבי חשיבות כלי לא מועיל מחשבה, אך לענין יד שזה צורך אכילה יורד במחשבה וגם עולה במחשבה, אך ישנה משנה שידות האוכלים שבססם בגורן נטהרו, וזה מוכן רק למ"ד שבססם הוא התרת האגד וזה כמו מחשבה אך אם נאמר שבססם הכוונה

דף יב אך לכאורה ניתן ללמוד שכמו שחגיגה היא בעלי חיים כך סוכה תהיה כשירה מבעלי חיים, ורבין הביא בשם ר' יוחנן שלומדים מהפסוק באספן מגרנן ומייקבן, שהסוכה באה מפסולת גורן יקב, ולכאורה נאמר שכשר בגורן עצמו או יקב עצמו, אמר ר' זירא שכתוב יקב ולא שייך לסכך בו, ומקשה ר' ירמיה שניתן להעמיד הפסוק ביין קרוש שבא משני שרומה לעיגולי דבילה, ואמר ר' זירא שהיה לנו משהו ביד ור' ירמיה שבר את זה בגרזן, ורב אשי מבאר שכתוב מגרנן ולא גורן עצמו וכן מייקב ולא מהיקב עצמו, ורב חסדא לומר מהפסוק בעזרא צאו ההר והביאו עלי זית ועלי עץ שמן ועלי הדס ועלי תמרים ועלי עץ עבות, ולכאורה הדסים הם עלי עץ עבות אלא הדס שוטטה לסוכה והדס עץ עבות ללולב,

בס"ד

לדיש ממש א"כ גם ביד צריך מעשה להוציא מדין יד, וצריך לומר שגם בסכך כשנמלך מדובר שדשם כשנמלך לסכך בהם, ואחרים פסלו כר' יוסי ששטמא גם בבסטן, אך לכאורה ר' יוסי טימא רק בגורן, כמו שאמר ר"ל שהידות ראוים כדי להקל להפוך את השבלים במלגו, אך בענפי פירות הידות לא ראוים כלל, ויש לומר שהם מקילים כשסותר הסכך להחזיקם בקשים שלהם. ר' יוחנן למד בססן בגורן בססן ממש, ור"א למד שהתיר אגדם, ולדבריו מובן מדוע ר' יוסי טימא, ולר' יוחנן שבססן ממש ר' יוסי טימא כי הם ראוים כדי להקל להפכם בעתה במלגו.

ר"א אומר שתפלתם של צדיקים נמשלה לעתר שכמו שהעתר מהפך התבואה ממקום למקום, כך תפילת צדיקים מהפכת מדת הקב"ה מאכזריות לרחמנות. **משנה** לר' יהודה מסככים בנסרים ולר"מ אסור, נתן נסר רחב ד' טפחים כשר אך לא ישן תחתיו, **גמרא** לרב, נחלקו בנסרים שיש בהם ד' שלר"מ גזורים משום תקרה, ולר' יהודה לא גזור, ובאין בהם ד' כשר לכו"ע, ולשמאל נחלקו באין בהם ד', וביש בהם ד' גם לר' יהודה פסול, ולכאורה באין בהם ג' היה ודאי כשרים כקנים, וביאר רב פפא שביש ד' פסול לכו"ע, ובאין בהם ג' כשר לכו"ע, ונחלקו מג' עד ד' שלר' יהודה לא גזורים כי אין בהם שיעור מקום, ולר"מ גזורים כיון שצא מתורת לבדו, אך יש לדייק מהסיבה במשנה שלא יישן תחת הנסר שרחב ד', ולשמאל מובן שלא יישן תחתיו שהוא פסול לכו"ע, אך לרב מדוע לא יישן לר' יהודה שהוא סכך כשר, ויש לומר שהסיפא הוא לדעת ר"מ, ויש להביא ראיה שכתוב בברייתא שבי' סדינים מצטרפים **עמוד ב' וב' נסרים** לא מצטרפים, ור"מ אומר שנסרים כסדינים, ולשמאל שבר' פסול לכו"ע מובן הלשון מצטרפים, דהיינו לפסול בד', אך לרב שנחלקו רק בד' א"כ אם יש בהם ד' לא צריכים צירוף פחות מד' כשרים ככל קנים, ויש לומר שיש בהם ד' ומצטרפים לענין פסול ד' אמות מן הצד, ללישנא בתרא הקושיא היא שלשמאל מובן שבשיש בהם ד' פסול לכו"ע, ומצטרפים היינו לפסול בד' אמות מהצד, ולרב לר"מ מובן שמצטרפים לד' אמות מהצד אך לר' יהודה לא מצטרף לפסול כלל כי זה כמו קנים, וניתן לומר שר' יהודה נקט לשון מצטרפים אגב שאמר ר"מ מצטרפים, וישנה ברייתא כרב שסיכך בנסרים של ארו פחות מד' כשר לכו"ע, וביש בהם ד' לר"מ פסול ולר' יהודה כשר, ור' יהודה הביא מעשה שבשעת הסכנה הביאו נסרים שהיה בהם ד' וסיככו על מרפסת וישבו תחתם, ואמרו לו שאין להביא ראיה משעת הסכנה, ויש ברייתא כשמאל שאם סיכך בנסרים של ארו שיש בהם ד' פסול לכו"ע ופחות מד' לר"מ פסול ולר' יהודה כשר ור"מ מודה שאם יש בין נסר לנסר כמלא נסר שיכול להניח פסל ביניהם וכו', ור' יהודה מודה שאם נתן עליה נסר שהוא רחב ד' כשרה אך פסול לכו"ע תחתיו, ואם ישן תחתיו לא יצא. **לרב הונא** הפך הנסרים על צדם פסול, ולרב חסדא ורבה בר רב הונא כשר, וכשר"ג הגיע לסורא שאלוהו רב חסדא ורב בר רב הונא מה הדין בהפך על צדיהם, ואמר להם שפסולה שנעשו כשפודים של מתכת, אמר להן רב הונא לא אמרתי לכם שתסברו כמותי אמרו לו האם אמרת לנו טעם ולא הסכמנו, אמר להם רב הונא האם בקשת ממני ולא אמרתי לכם, ולכאורה יש להביא ראיה מברייתא שאם הסוכה אינה מחזיקה כשיעור ראשו ורובו ושולחנה, או שנפרץ בה פרצה כדי שחיה עובר בריחה או שנתן עליה נסר רחב ד' טפחים אף שלא הכניס בה אלא ג' טפחים פסולה ולכאורה מדובר בהפכה על צדה, ויש לומר שמדובר שהניחה על פי הסוכה והכניס ג' בתוכה וא' בחוץ שהוא כפסול היוצא מהסוכה ודינו כסוכה.

דף טו משנה תקרה שהיא ללא מעזיבה ר' יהודה אומר שלב"ש סותר ומנענע או נוטל, ור"מ אומר שלכו"ע נוטל אחת מהקורות ומניח סכך במקומה, ולב"ה או מנענע לב"ה נוטל או מנענע וכבר אין פסול של תעשה ולא מן העשוי, אך לב"ש לא מובן מדוע צריך ג' דברים שכבר בא' אין פסול תעשה, וגם אין גזירת תקרה אם נטל אחת, ויש לומר בב"ש שאף שמנענע כשר רק אם נטל אחת מביניתים, אך לפ"ז דברי ר"מ שרק נוטל אחת מביניתים הם רק לב"ש, ויש לומר שהוא יסבור שלא נחלקו בזה ב"ש וב"ה, אך לפ"ז ר"מ ור' יהודה כבאן חולקים כמו במשנה הקודמת אם יש גזירת תקרה, ור' יוחנן מבאר שבמשנה של נסרים נחלקו בנסרים משופן אם יש גזירת כלים אך לפ"ז רב שאומר שלעיל שסיכך בחיצים זכרים כשר ואינו גזור בגלל נקיבות, א"כ לדבריו לא נגזור נסרים משופים בגלל כלים, וא"כ בשתי המשניות נחלקו בגזירת תקרה ור' יהודה בא לומר במשנה זו לר"מ שמה שאסרת בנסרים זה רק סברת ב"ש, וב"ה לא גזורים, אך זה מובן רק לרב שנחלקו ביש בהם ד' שר"מ גזר גזירת תקרה ור' יהודה לא גזר, אך לשמואל שביש בהם ד' פסול לכו"ע, יש לבאר שנחלקו אף מבטלים שם תקרה שלב"ש צריך נענוע ונטילת לב"ה שמספיק דבר אחד.

משנה מי שמקרה הסוכה בשפודים או בארוכות המיטה כשר אם יש ריוח ביניהם כמותם, מי שחטט בגדיש לעשות לו סוכה אינה סוכה. **גמרא** רב פפא מתיר בפרץ כעומד, ורב הונא בר רב יהושע אוסר, ולכאורה יקשה לשיטתו בהמשנה שאומרת שאם יש ריוח כמותם כשירה, ורב הונא יבאר שהכוונה בנכנס ויוצא, **עמוד ב'** אך לכאורה אפשר לצמצם ויהיה פרוץ כעומד, ורב אמי מעמיד כשמידף, ולרבה גם בלי מידף יש לומר שאם היו נתונים שתי נותן ערב ואם היו ערב נותן עליהם שתי.

משמע במשנה שארוכות המיטה פסולות, ולכאורה ניתן להביא מזה ראיה לרב אמי בר טביומי שהמסכך בבלאי כלים פסול, אך ניתן לומר שמדובר כאן כמו שאמר רב חנן בשם רבי בארוכה וב' כרעים וכן בקצרה וב' כרעים,

דף טז שכתוב במשנה שלר"א מיטה נטמאת כשהיא מחוברת וגם נטהרת מחוברת, ולחכמים גם נטמאת אברים וכן נטהרת אברים, וביאר רב חנן שמדובר בארוכה וב' כרעים וכן קצרה וב' כרעים, והן ראוים לסמכם על

הכותל ולשבת עליהם ולמתוח חבלים.

אבוי מבאר בדברי רב אמי שסיכך בבלאי כלים פסולה והיינו מטלניות שאין בהם ג' על ג' שלר' ארונים לא לעניים ולא לעשירים, וכן שנו בברייתא שמחצלת של שיפה ושל גמי שייריה לא מסככים אף שנפתחו מהשיעור, ומחצלת קנים גדולה מסככים בה וקטנה לא מסככים, ולר"א מקבלת טומאה ולא מסככים בה.

לרב הונא חוטט בגדיש פסול רק כשלא היה חלל טפח לאורך ד' טפחים, אך אם היה חלל טפח לאורך ד' כשר, וכן כתוב בברייתא שהחוטט בגדיש לעשות סוכה אינה סוכה, ובמשנה כתוב שאינה סוכה, ויש לחלק שבברייתא מדובר שיש בה חלל טפח, וללישנא בתרא הקשו מהמשנה על חלל בברייתא ורב הונא מתרץ שביש חלל טפח במשך ד' כשרה ואם אין חלל פסולה.

משנה מי שמשלשל הדפנות מהסכך לקרקע אם הגביה מהארץ ג' טפחים פסול, ואם מלמטה למעלה כשר אם גבוה ג' טפחים, ולר' יוסי כשר גם אם עשה מלמעלה מלמטה מחיצה ג' טפחים.

גמרא ת"ק ור' יוסי נחלקו שלר' יוסי מחיצה תלויה מתירה, ולת"ק מחיצה תלויה אינה מתירה, ובמשנה בעירובין נאמר שכור שבין ב' הצירות לא ממלאים מננה בשבת אם לא עשה מחיצה ג' טפחים בין מעל המים או קרוב למים אך שתהיה בתוך אוגנו של הבור, **עמוד ב'** ולרשב"ג, לב"ש מלמעלה ולב"ה מלמטה, ור' יהודה אמר שהמחיצה שבין הצירות מספיקה כשעוברת על הבור, ור' יוחנן אומר שר' יהודה ר"י יוסי בשיטה אחת שמחיצה תלויה מתירה, אך יש לחלק שר' יהודה מקל לענין עירובי הצירות שזה מדרבנן, אך הוא לא יקל בכסוה דאורייתא, ויתכן שר' יוסי יקל רק בכסוה שהיא מצות עשה אך בשבת שהוא איסור סקילה הוא לא יקל, והמעשה שנעשה בציפורי הוא לא לדעת ר' יוסי אלא דעת ר' ישמעאל בנו, שרב דימי אמר שפעם שכחו ולא הביאו ס"ת מער"ש, ולמחרת פרסו סדינים על העמודים והביאו ס"ת וקראו בו, ופשוט שלא פרסו בשבת סדינים אלא שמצאו סדינים פרוסים.

רב חסדא אומר בשם אבימי שמחצלת ד' ומשהו מתירה בסוכה כדופן, ותולה אותה באמצע פחות מג' למטה ופחות מג' למעלה ויש לבדו פחות מג', והחידוש הוא שאומרים לבדו משני הצדדים, ומה שכתוב בברייתא שמחיצת ד' ומשהו מתירה כדופן מדובר בסוכה גדולה, והחידוש הוא שמשלשלין דפנות מלמעלה למטה כר' יוסי.

רב אמי אומר שפס ד' ומשהו מתיר בסוכה כדופן, שמעמידו פחות מג' לדופן ויש לבדו והחידוש בזה הוא ששיעור משך סוכה קטנה ד' טפחים.

דף יז משנה אם הרחיק את הסכך מהדפנות ג' טפחים פסולה, בית שנפתחה תקרתו וסיכך שם, אם יש מהכותל לסכך ד' אמות פסול ואם לא כשר, וכן חצר המוקפת אכסדרה או סוכה גדולה שהקיפוה בדבר שלא מסככים בו אם יש תחתיו ד' אמות פסול.

גמרא המשנה מפרטת את כל המקרים, שאם היה כתוב רק את דין בית, היינו אומרים שרק בבית כשר פחות מד' כי המחיצות עשויות לבית, אך בחצר המוקפת אכסדרה היינו אומרים שלא מועיל פחות מד' אמות כיון שאין המחיצות עבור הסוכה, ואם היה כתוב את ב' המקרים היינו אומרים שכשר בהם כי קורות הבית והאכסדרה הם דבר שמסככים בו, אך סוכה שהוקפה בדבר שאין מסככים לא נכשיר פחות מד' אמות קמ"ל שגם בה כשר.

רבה אמר שמצא את תלמידי רב שאמרו שאויר פוסל בו טפחים, וסכך פסול פוסל בד' טפחים, ואמר להם שאויר ג' פסול כדברי המשנה שאם הרחיק את הסכך ג' טפחים מהדפנות פסול, א"כ נאמר שסכך פסול יפסול בד' אמות שהמשנה המשיכה שבית שנפתח וסיכך פסול רק אם יש שם ד' אמות, אמרו לו שרב ושמואל העמידו את המשנה רק מהצד שאומרים שהדופן עקומה, אמר להם רבה שאם יש סכך פסול פחות מד' ואויר פחות מג' כשר, ואם מלא את האויר בשפודים הוא פסול את הסוכה, ולא יתכן שהשפודים שהם קלים מהפסול של אויר יפסלו סוכה זו, ואמרו לרבה שגם לדבריו שפוסל בד' אמות נאמר שאם יש סכך פסול פחות מד' אמות ובציורו אויר פחות מג' כשר ואם מלאו בסכך פסול נפסול, ונאמר שהסכך פסול הקל לא יהיה חמור יותר מהאויר, ואמר להם רבה שלשיטתו שד' אמות פסול **עמוד ב'** שהוא שיעור הפסול וא"כ שיעור שאינו שווה אינו מצטרף, אך לטעמם הפסול הוא מצד ההפסק א"כ מה ההבדל בין סכך פסול לבדו, וסכך פסול ואויר, ואב"י אמר שגם לרבה בסוכה קטנה הפסול של אויר וסכך פסול הוא שווה, ותירץ לו רבה שאין זה בגלל שהשיעור שווה אלא שאין בזה שיעור סוכה.

כתוב במשנה לענין טומאה שהשיעור לטמא כגד הוא כשיש בו לפחות ג' על ג', ובשק לפחות ד' על ד', ובעור ה' על ה', ובמפץ ו' על ו', וכתוב על זה בברייתא שבגד ושק שק ועור עור ומפץ מצטרפים, ורואים שיש צירוף גם כשהשיעור שונה, ויש לומר שר"ש ביאר שלענין טומאת מושב שיעורם שווה, שבגד שיש בו טפח על טפח טמא, ור' ינאי ביאר שזה ראוי לעשות טלאי על מרדעת של חמור.

בסורא שנו שזה מחלוקת רבה ותלמידי רב, אך בנהרדעא שנו שרב ושמואל נחלקו בזה, שלשמואל סכך פסול פסול באמצע בד' טפחים ומהצד בד' אמות, ולרב גם באמצע הפסול הוא בד' אמות, ויש להוכיח מהמשנה לעיל שכתוב שאם נתן נסר שיש בו ד' טפחים כשרה, ולרב מובן שפסול באמצע רק בד' אמות, ושמואל יבאר שהמשנה מדברת מהצד, אך יש ברייתא שב' סדינים מצטרפים וב' נסרים לא מצטרפים, ולר"מ נסרים כסדינים, ולפי הלשנא שלרב פוסל גם באמצע בד' אמות א"כ מצטרפים הכוונה לד' אמות, אך לפי הלשנא שלרב פוסל באמצע בד' טפחים, א"כ כשיש בנסרים ד' הם פסולים בפני עצמם ללא צירוף, ופחות מד' לדעת רב הם כשרים ככל קנים, ויש לומר שיש בהם יותר מד' טפחים ומצטרפים הכוונה לפסול בד' אמות מהצד, אך ישנה ברייתא שאם סיכך בנסרים של ארו שהם ד' טפחים פסול לכו"ע, ופחות מד' לר"מ פסול ולר' יהודה כשר.